

РІК МОРСЬКОГО
ПЛАСТУВАННЯ

Navigare Necessse Est ----- Vivere Non!

Роди суден в історії Чорного моря

Пл.сен. Зенон Стахів ЧМ

Пл.сен. Андрій Гадзевич ЧМ

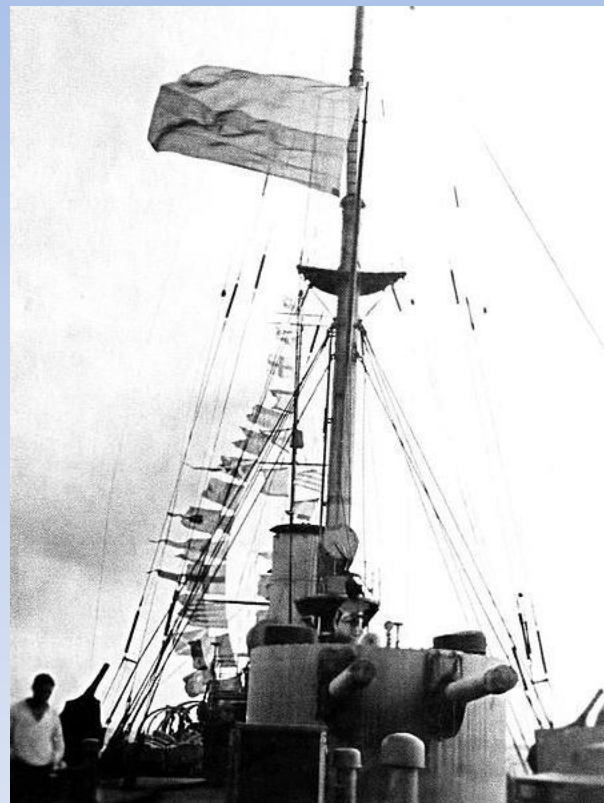
Рік Морського Пластування: 1918-2018

- 100-літню річницю коли перший раз Українські моряки піднесли прапор Української флотили

- Міжнародне Пластове Свято в кожні країні
- Клич Року Морського Пластування

“На Хвилях Моря До Спільної Мети!”

Склад Змагання РМП

- **ТРЕБА НЕГАЙНО ВИПОВНИТИ РЕЄСТРАЦІЮ**
 - Участь в змагання є обов'язкове для всіх
 - Без реєстрації не буде можливість поїхати на Св. Весни
 - www.chornomortsi.org
- Юнаки і юначки будувать розділяні по залогах (групи)
- **“Морезнавство”**: одно-разова вмiлiсть пiдчас РМП.
 - Вмiлiсть складається з шiстьох (6) тем
 - Навiгацiя, спiв, морськi вузли, День Моря, **роди суден** й практичне морське пластування
- Нагороди для кожного члена залоги
 - 1-ше мiсце: повна оплата Морського табору для кожного
 - 2-ге мiсце: прогулька на сплав по порогах (white water rafting)
 - 3-тє мiсце: приладдя до пiдводного плавання (маску та сноркел)

Морезнавство

ОДНО-РАЗОВА ВМІЛІСТЬ В ПРОГРАМІ РОКУ МОРСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ

Теми (вмілості)

- МОРСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ
- МОРСЬКА НАВИґАЦІЯ
- СПІВ
- МОРСЬКІ ВУЗЛИ
- ДЕНЬ МОРЯ
- **РОДИ СУДЕН**
- ПРАКТИЧНЕ МОРСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ

Вимоги

19. **Вияснить та нарисує** слідуєчі судна: вітрильник, моторівка, ручний човен (нап. канойка/каяк).
20. **Розкаже про флоту** княжих і козацьких часів та історію розвитку української державної фльоти ХХ-го століття. Розкаже які роди суден уживали Варяги та Козаки.

Хто цікавий знати....?

- різниця між човном, судном і кораблем (корабель- caravel)?
- сучасні рекреаційні човни і їхні розміри
- Комерційні та торгові судна
- військово-морські кораблі
- історія всіх цих різних типів суден та їх роль у формуванні історії Чорного моря та України

Роди суден

Цілі та призначення човнів

- Recreational vessels = рекреаційні судна
- Commercial/cargo vessels = Комерційні / вантажні судна
- Naval vessels = Військово-морський судна

Definitions = визначення

- Vessel = судно
- Boat = човен
- Ship = корабель
- Sailboat = вітрильник
- Motor boat = моторний човен

Частина 1

Вимоги

19. Вияснить та
нарисує слідуючі
судна:

- вітрильник,
- моторівка,
- ручний човен (нап.
канойка/каяк).

Роди човнів

1. Моторний човен [Човен, що рухається двигуном]

- a. Внутрішній мотор [inboard]
- b. Внутрішній бортовий мотор [inboard/outboard motor]
- c. Підвісний мотор [Outboard motor]
- d. реактивний двигун [Jet engine]
- e. Гідрофорум [Hydrofoil]
- f. Повітряний човен [Airboat]
- g. Підводний човен [Submarine]
- h. На повітряній подушці [Hovercraft]

2. Вітрильні Човен, що рухається частково або цілком вітрилами

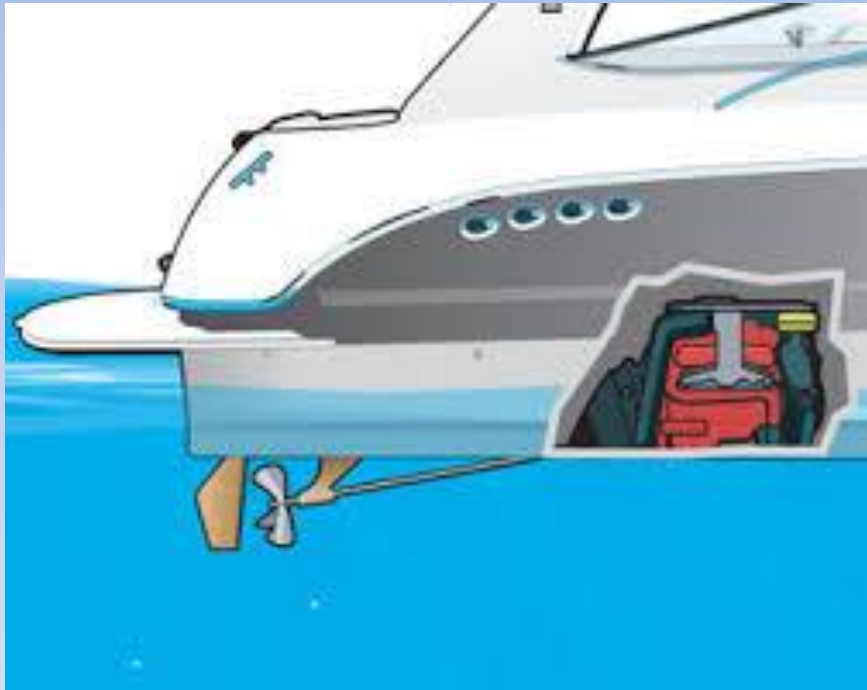
- a. Тип корпусу [Hull] (монохель, катамаран або тримаран)
- b. Тип киля на човні [Keel] (метелик, білий кил, трюмний кил, карликова дошка або планка)
- c. Конфігурація щогли і вітрил (шлюп, дробовий підйомник, кетч, шхуна, яллова, різак, кот)

3. Людська сила

- a. Лодки штовхнуті полюсами [boats pushed by poles]
- b. гребні човни [rowboats]
- c. веслярські байдарки [canoes, kayaks]

1. Моторний човен: а. Внутрішній мотор

Внутрішній мотор

1. Моторний човен

Човен, що рухається двигуном

а. Внутрішній мотор

Мотор та виїзд* - всередині човна
Керований рулем [steered by a wheel]

Переваги

- Тихий
- Захищений від елементів
- Кращий пробіг газу

Недоліки

- Більш повільна відповідь на поворот
- Дорожчий
- Важче працювати над ними.

б. Внутрішній бортовий мотор

[Sterndrive Inboard-outboard motor]

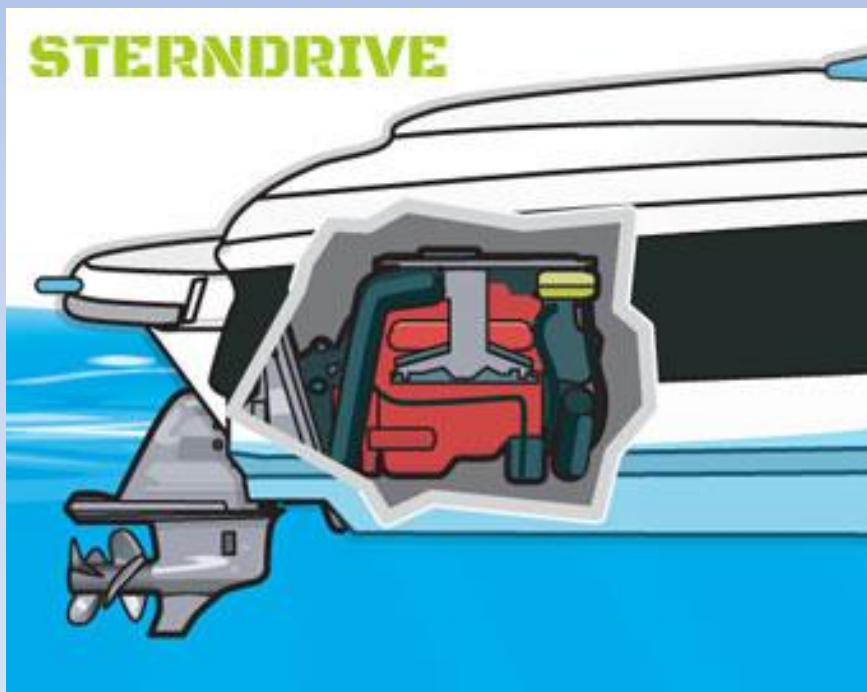
Мотор всередині човна транзмісія назовні

Переваги

- Тихий
- Мотор захищений від елементів
- Кращий пробіг газу
- Швидкий поворотний відповідь

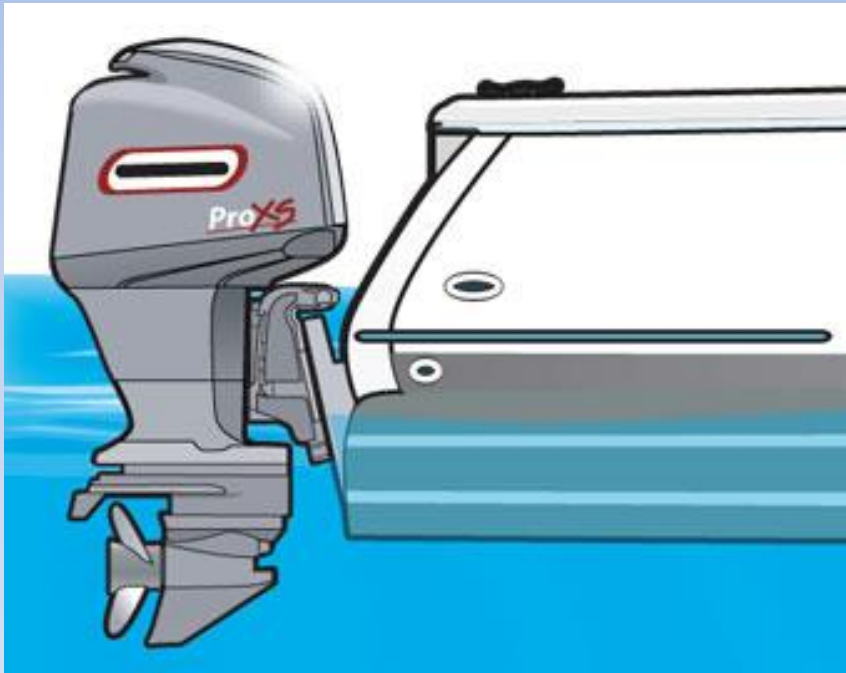
Недоліки

- Дорогі
- Важче працювати над мотором
- Передача назовні і піддається впливу елементів

с. Підвісний мотор

[Outboard motor]

Мотор та транзмісія назовні

Переваги

- Швидкий поворотний відповідь
- Простіше працювати

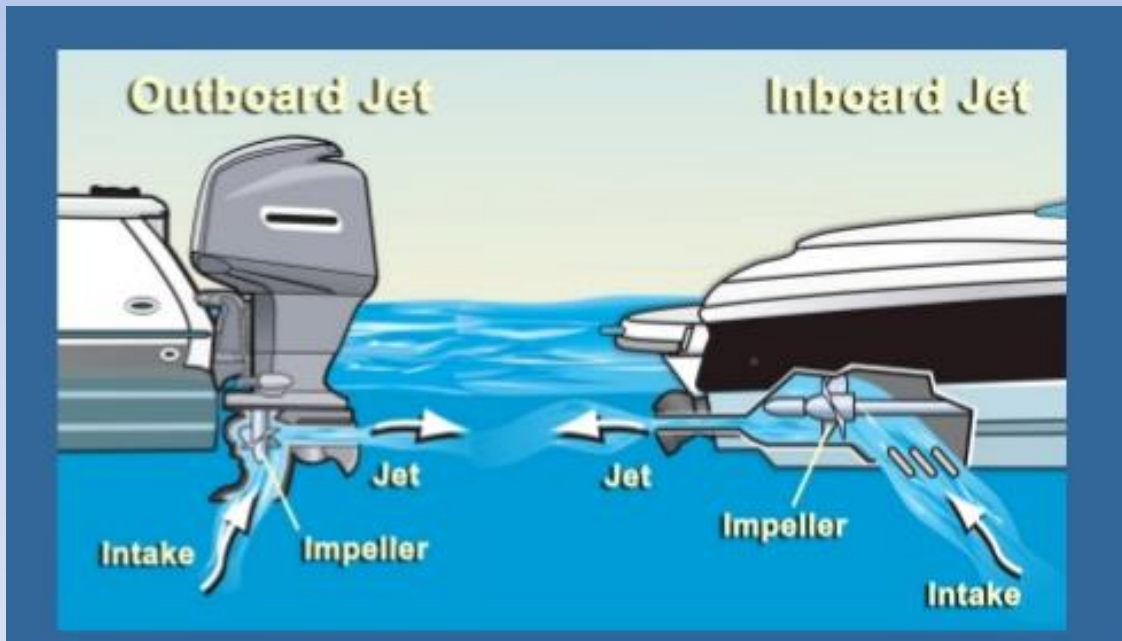
Недоліки

- Шумний
- Погана економія палива

Мотор всередині човна транзмісія назовні

d. Реактивний човен

[Inboard & Outboard Jet]

Переваги

- Тихий
- Двигун захищений від елементів
- Дуже швидкий поворотний відповідь
- Не потребує глибокої води

Недоліки

- Передача назовні і піддається впливу елементів
- Дорогі
- Важче працювати над мотором
- Погана економія палива

е. Гідрофорум човен

[Hydrofoil]

Човни, які не плавають як на воді, так і на суші, але мають механізм, який полегшує їх поєднання обох.

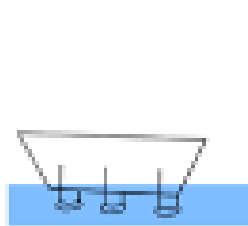
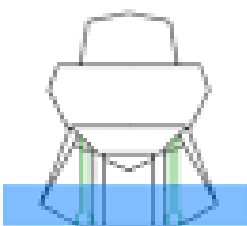
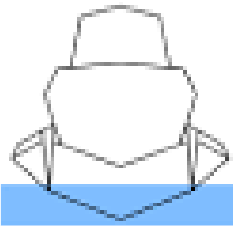
Hydrofoil types

Surface-piercing (SP) hydrofoils (usually U-shaped)

Front view

Back view

Side view

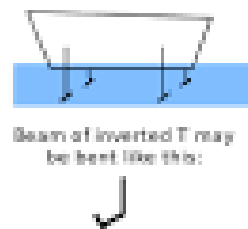
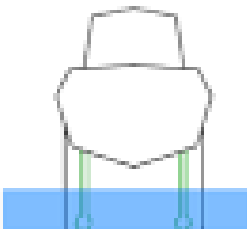
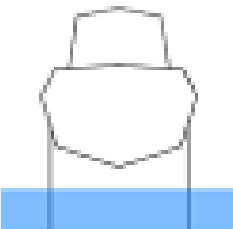

Fully submerged (FS) hydrofoils (usually shaped as inverted T or as V)

Front view

Back view

Side view

Переваги

- Добре на шорсткій воді
- Швидкі через низьку тягнутися

Недоліки

- Не добре в мілководді
- Вразливий для плавучих сміття
- Дорогі

Повітряні човни [Airboats]

f. Повітряний човен
[Airboat]

h. На повітряній подушці
[Hovercraft]

2. Вітрильні Човен [Sailboats], що рухається частково або цілком вітрилами

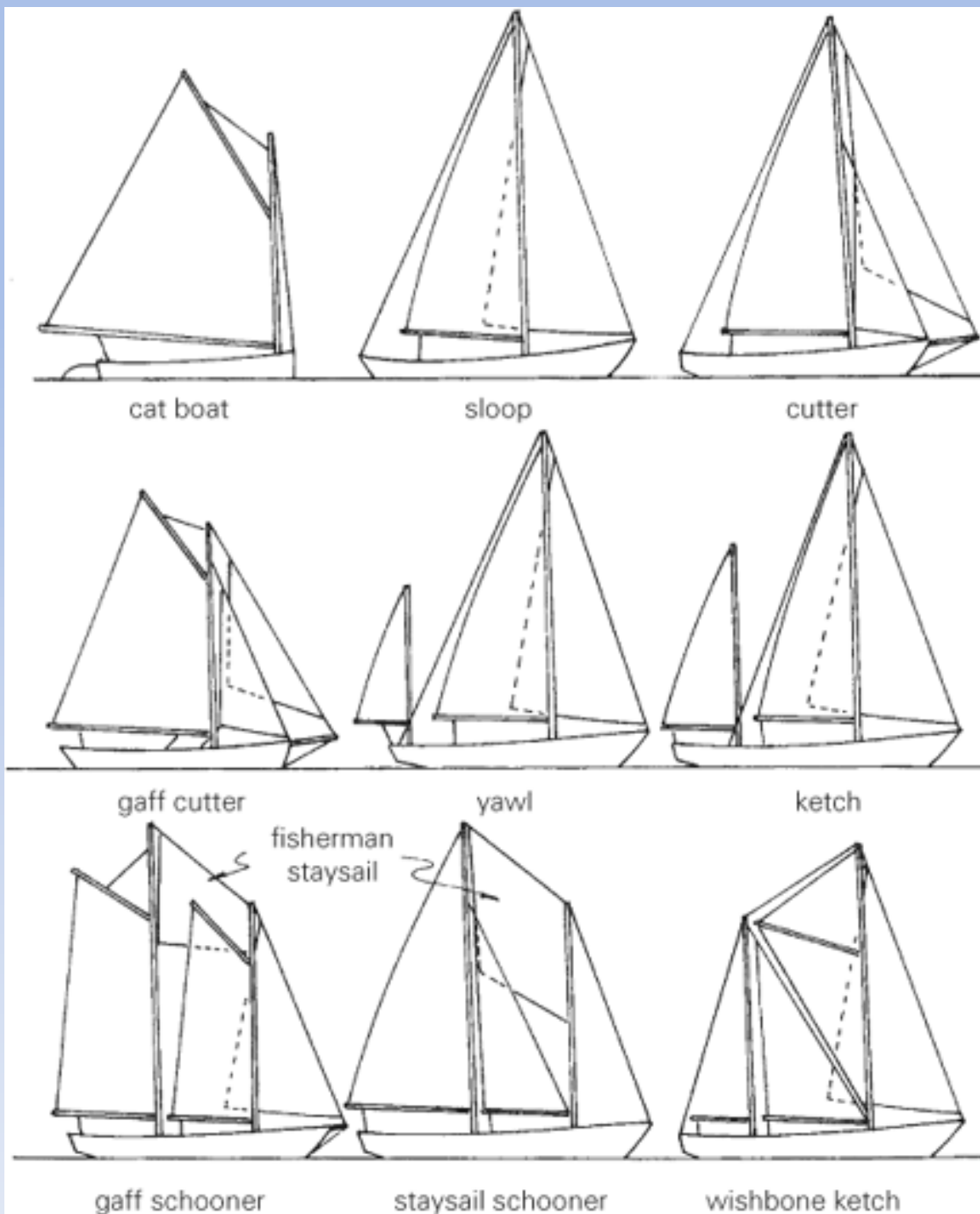
а. Тип корпусу [Hull]

(монохель, катамаран або тримаран)

б. Тип киля на човні [Keel]

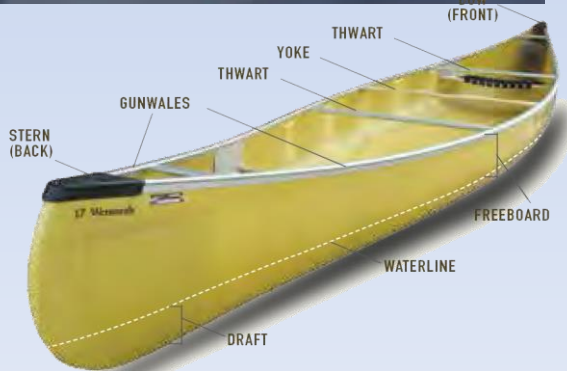
(метелик, білий кил, трюмний кил, карликова дошка або планка)

с. Конфігурація щогли і вітрил (шлюп, дробовий підйомник, кетч, шхуна, яллова, різак, кот)

3. Людська сила

- а. Лодки штовхнуті полюсами [boats pushed by poles, [rafts, gondolas]
- б. гребні човни [rowboats]
- с. веслярські байдарки [canoes, kayaks]

Частина 2

Вимоги

20. Розкаже:

- **про флоту княжих і козацьких часів**
- **про історію розвитку української державної флоту ХХ-го століття.**
- **які роди суден уживали Варяги та Козаки.**

Історія навігації, суден, та розвиток цивілізації навколо Чорного моря

- **Епоха відкриття, дослідження та торгівлі: 1300-800 BC (до н.е.)** [фінікійці, греки, аргонавти]
- **Вік колонізації та торгівлі: 800-500 BC** [грецькі колонії з Іонії та Мілету]
- **Вік завоювання (conquest) та торгівлі: 500 BC-1918 р. Н.е.** [перси, афіняни, римляни, понтійське королівство, готи, візантійці, варяги, венеціани, геноани, османи, росіяни]
- **Сучасна епоха імперіалізму та торгівлі: 1918 – нинішній** (СРСР, Україна, Туреччина, Болгарія, Молдова, Румунія)

Історична хронологія чорноморських суден

[Historical Chronology of Black Sea Vessels]

- Джейсон і аргонавти ~ 1250BC
- Грецькі поселення уздовж Чорноморських берегів ~ 700 BC
- Перські військово-морські сили керували колоніями Чорного моря 520-475 BC
- Перікл будує грецьке військово-морську флоту і відправляє флоту до Чорного моря для контролю торгових шляхів грецьких колоній 438 BC
- Понтична Чорноморська імперія 400-200 BC
- Римський флот отримує контроль над маршрутами навігації до Чорного моря 100 BC
- Мітрадат керує імперією Понті і веде війну проти Риму [116-63 р. BC.]
- Помпей перемагає Мітрадату і відправляє римську флоту для консолідації колоній Чорного моря [63 BC]
- Римляни керують Чорним морем 63 BC- 250AD
- Готи вторглися в Крим і почали морські напади на колонії Чорного моря та в Афінах 250-275AD
- Візантійська імперія [Константинополь] стає владою і домінуючою морською силою в Чорному морі 400-1450 AD
- Варяги борються за контроль над торговими шляхами - напад на Константинополь 860AD, 907AD,
- Константинополь дозволяє Венеції та Генуї встановити торговельні колонії уздовж берегів Чорного моря - Крим 1100-1453 AD
- Батько і дядько Марко Поло відплили з Судака, Крим, на свою першу поїздку до Китаю 1260 р. Н.е.
- Чорна смерть: починається в Каффі, Крим 1347 р. і поширюється по всі Європі.
- Константинополь (Візантія) падає до Османів 1453AD і Османи контролюють торгові шляхи на Далекий Схід, змушуючи європейців шукати інші маршрути до Китаю [рейс Колумба 1492р.]
- Козаки перший морський напад на Очаків, у гирлі Дніпровського лимана 1493 р
- Епоха козацьких набігів проти Османської імперії 1500-1700 pp
- Чорноморські козаки допомагають Джону Павлу Джонсу перемогти отаманський флот 1788 у битві під Дніпровським ліманом
- Кримська війна 1853-56
- Українська Чорноморська флоту УНР 1917-1921
- Сучасна українська чорноморська флоту 1991-тепер

Епоха відкриття, дослідження та торгівлі: 1300-800 BC (до н.е.) [фінікійці, греки, аргонавти]

Історія Чорного моря починається з Торгівлю

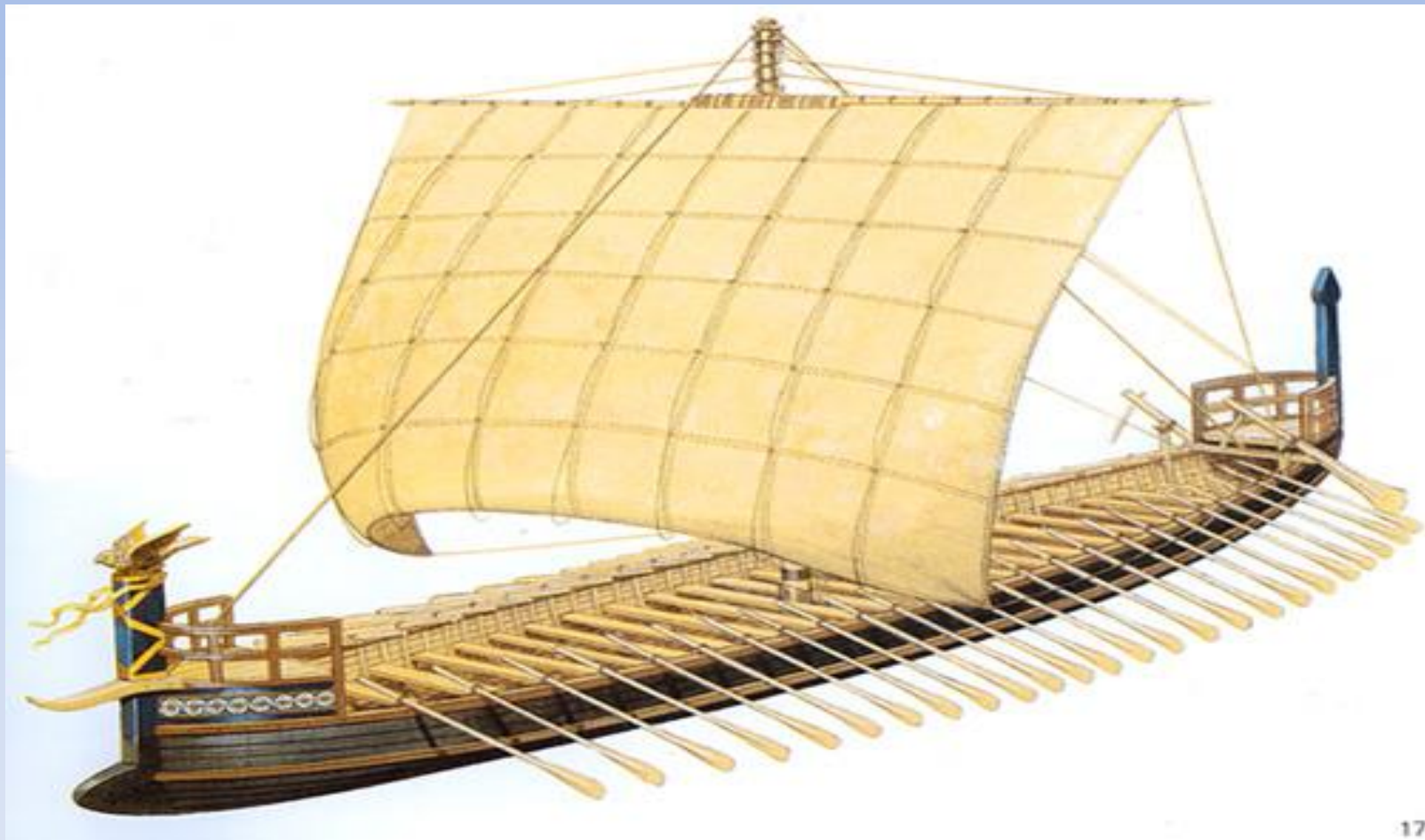
- Історія Чорного моря та України почалася з морської торгівлі між ранніми цивілізаціями Середземного моря та старовинними цивілізаціями Чорного моря
- Еволюція України як національна держава тісно пов'язана з роллю, яку відіграли Чорне море в колонізації берегів цього моря, і як торгівля сприяла еволюції цивілізації в Україні .

Перша торгова місія та подорож через Чорне море :

Ясон і Аргонавти і золоте руно
[golden fleece] ~ 1250BC

Грецькі кораблі в часи Джейсона і аргонавтів і Троянська війна

17

Вік колонізації та торгівлі: 800-500 BC

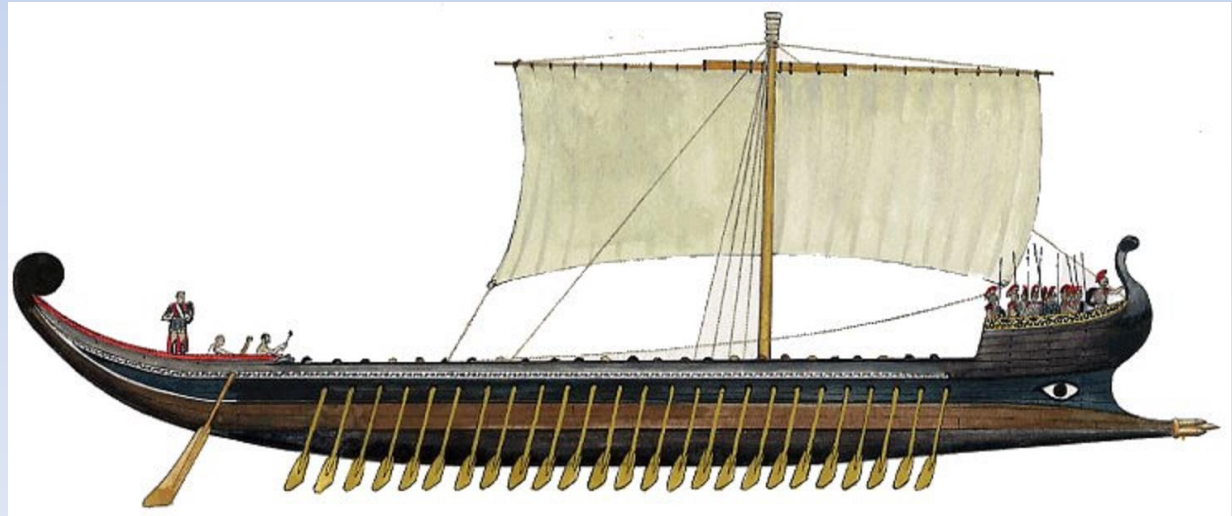
[грецькі колонії з Іонії та Мілету]

Колонізація впливає з торгівлі

Перська імперія контролює грецькі чорноморські колонії

- У 519 р. До н.е. - Аріарамнес, регіональний [сучасний турецький] сатрап під паризьким правителем Дарієм I, направив **30 петонконцерів до Боспорського царства** на північні береги Чорного моря, щоб придушити скіфське повстання.
- **Пентаконтер це судно з 50 веслами**
- Після того, Дарій почав військово-морської експедиції в 513 р. До н.е. до сучасної України, за допомогою грецьких матросів-іоніків і флоту, щоб перемогти скіфів.
- Перси не мали власного флоту і поклалися на греків Іонічних островів, щоб забезпечити мореплавання, необхідне для такої великої операції.

Перське царство: Дарій Великий 513BC відправив армію для битви скіфів через степи України

Понтонний міст Дарія через Босфор

Дарій також відправив морський флот з понад 500 кораблів, щоб взяти під свій контроль грецькі чорноморські колонії і забезпечити постачання для своєї армії

Перикл і афіняни [Pericles and Athens] встановлюють контроль над чорноморськими колоніями 438 BC

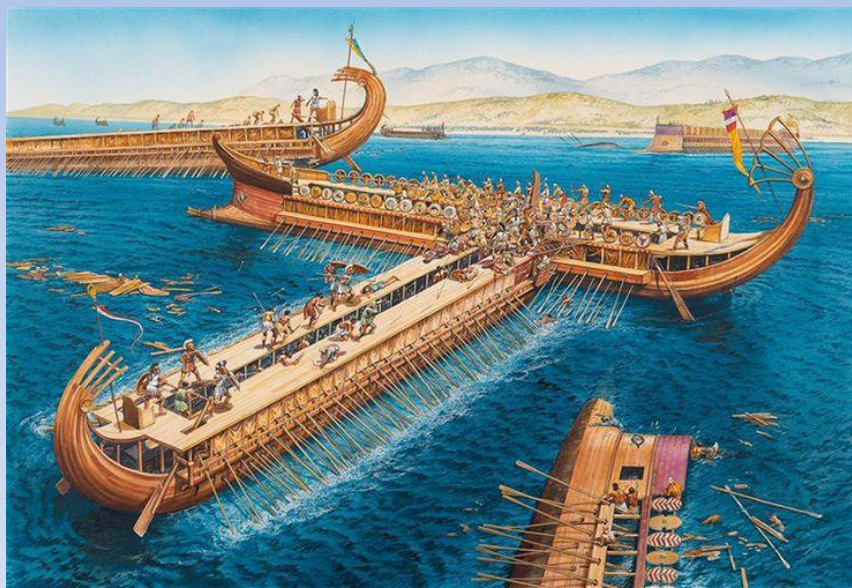
- Перикл відправив свою флоту, щоб відвідати усі грецькі міста Чорного моря в 438 /437BC, щоб відновити торгові шляхи, продемонструвати силу афінської держави та підписати новий альянс між різними грецькими містами та колоніями ..
- Ці міста створили власний союз як частину **Боспорського Королівства**. Цей союз був унікальним у той час - для численних міських держав об'єдналися для захисту та оборони від скіфів. - щось на зразок НАТО сьогодні.
- Перикла та Ацени головним чином займалися **постійним постачанням пшениці та риби** для материкової грецької імперії.

Триєрема - давня грецька чи римська військова галера з трьома берегами весел.

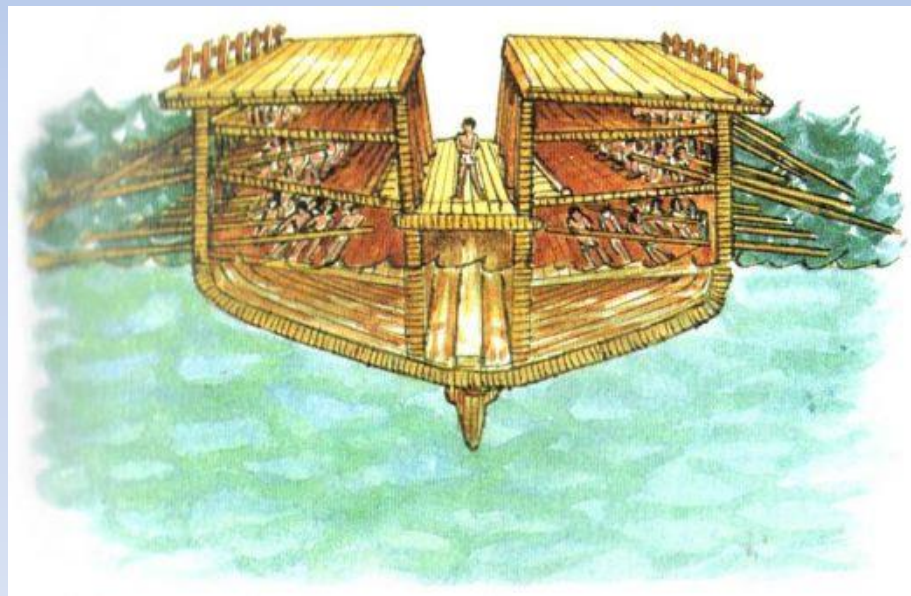

Завоювання римської імперії середземноморських та чорноморських колоній 100 р. До н.е.-250 р. Н.е.

Римські Триреми в морському бою

3 ряди весел з обох сторін трірема

- **Остроготи** подорожували вздовж Дунаю з Німеччини до Чорного моря **приблизно 250р н.е.**
- Вони вторгнулися на територію сучасної України і **оселилися на землях від Дунаю до Криму та Дону ріки.**
- У **267 р. Н.е.** вони почали серію морських набігів на західні чорноморські міста, Візантію [Константинополь, пізніше Стамбул], а потім звільнили Афіни [Athens].
- У **275 р. Н.е.** з **флотом 500 кораблів** вони знову їдуть до Егейського [Aegean] моря, але на цей раз вони зустрічаються з **римським флотом** і зазнають поразки.

Остроготи [Ostrogoths]: Чорноморські пірати [250-350 н.е. (AD)]

Судна, які **Остроґоти** використовували в кампаніях Чорного моря від **255-275 рр. Н.е.**, подібні до скандинавських вантажних суден ["**Нар**"-**Knarr**], 4 століття н.е.

- "**Нар**" - це норський термін для суден, побудований для довгих морських подорожей.
- "**Нар**" дуже схоже за дизайном на Козацьку Чайку
- **Нар був вантажним судном [merchant vessel]**; корпус був ширшим, глибшим і коротшим, ніж судно вікінгів, і міг взяти більше вантажів і керувати меншими екіпажами[crew].
- Вони були побудовані довжиною близько 16 м (54 фут), балка [beam] 5 м (15 футів), а корпус здатний перевозити до 24 тонн

Кораблі Візантії [Константинополь]

Візантія контролювала всю морську торгівлю з 350 - 1453 AD

- Візантійська флотія зіграла ключову роль у захисті своєї далекої імперії.
- Морська сила була великою частиною цього панування
- **Вони представили новий тип судна - дромон.**
- Дромон був найважливішим військовим кораблем Візантійського флоту з 5 по 12 століття н.е., коли їх перейшли галери італійського стилю

Візантійський дромон був швидко рухливим, галерою звітрилами; приблизно 50-70м довжиною, і 7-9м шириною, з екіпажем 250 чоловік, які також були військовими

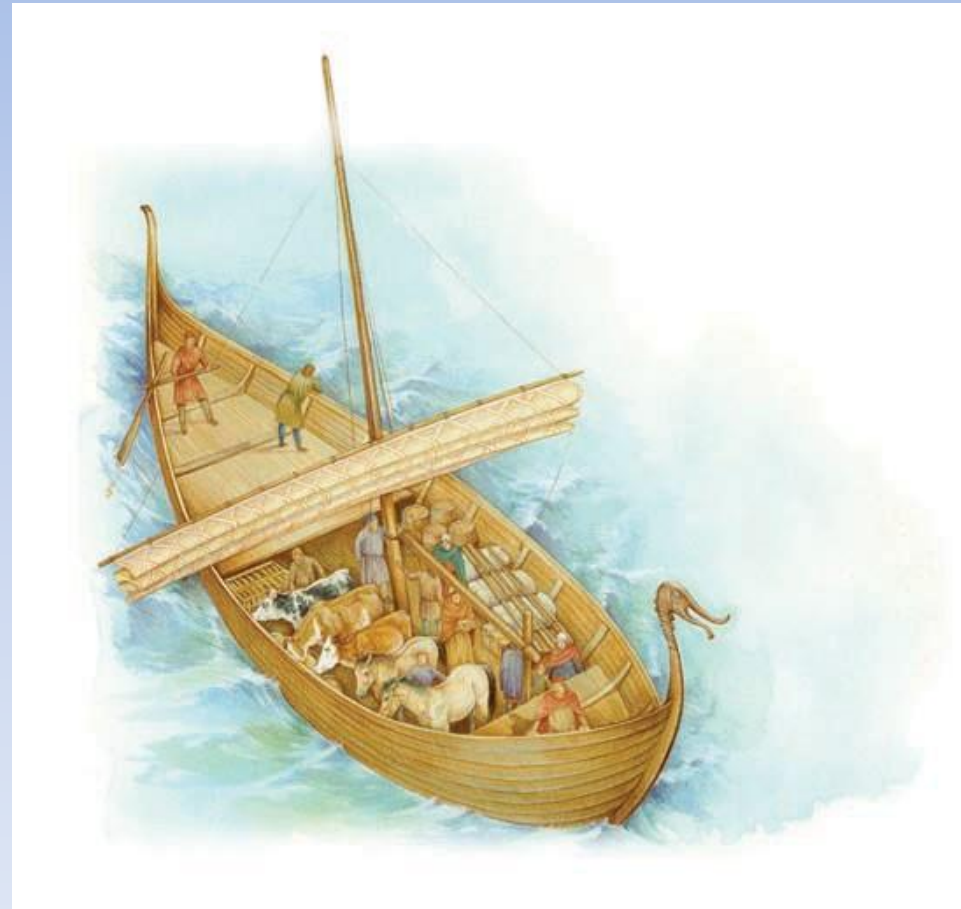
Доба Варягів [800-1000 AD]

Варяги як річкові торговці

"Русь" або "Варяги"

- Шведські вікінги, які подорожували по Дніпру через Новгород до Києва та Царгорода, були відомі як "Русь" або "Варяги"
- первісна мета полягала в торгівлі - не перемоги
- Варяг хотіли вільної торгівлі з Царгородом, і вони не хотіли віддати данину.
- Візантія не дозволила варягам вільно плавати і торгувати з ними
- Київські Варяги почали серію морських рейдів на Царгород, щоб примусити Візантію підписати сприятливий торговельний договір

Варязький торгове судно

«Шляхом із Варяг у Греки»

Варяги нападають на Царьгород

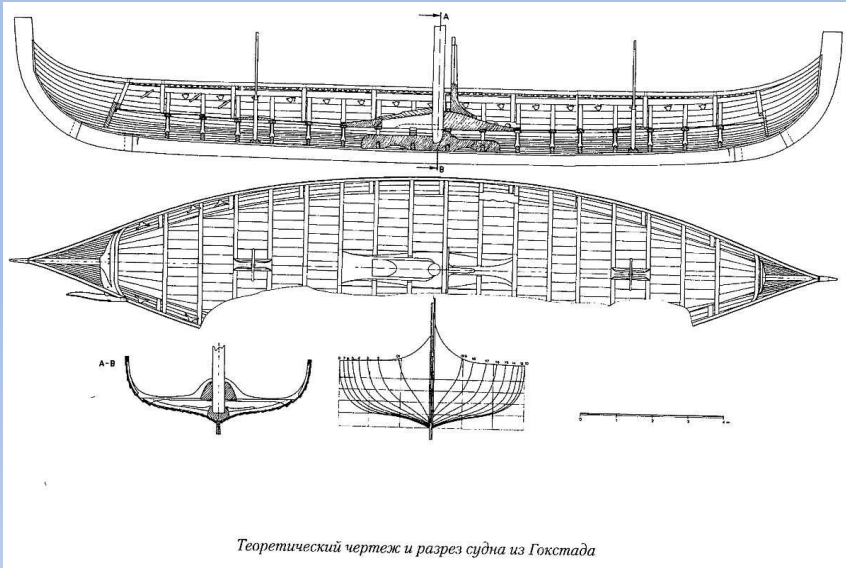

Грецький
вогень:
схожий
на
напалм
[napalm]

Торгові місії та морські напади Князів Київської Русі

- Прямуючи по Дніпру, долаючи його пороги, **армади Русі/Варяги** під проводом князів **Аскольда й Діра** з'являлися під стінами Царгорода у 860, 866 та 874 рр.
- Тим же шляхом пройшов князь **Олег** у 907 р., його посольство у 912 р.,
- князь **Ігор** Рюрикович у 941 та 944 рр., його дружина **Ольга** у 955 р.,
- їхній син **Святослав** у 967, 969 та 971 рр.,
- син Святослава – **Володимир Великий** у 988 р.

Варязькі військові човни

Теоретический чертеж и разрез судна из Гокстада

Варяги торгують із
Славянськими племенами

Вікінгські військові човни

Варязькі напади на Царгород

**Морські і торговельні походи
Київських варягів на Царгород**

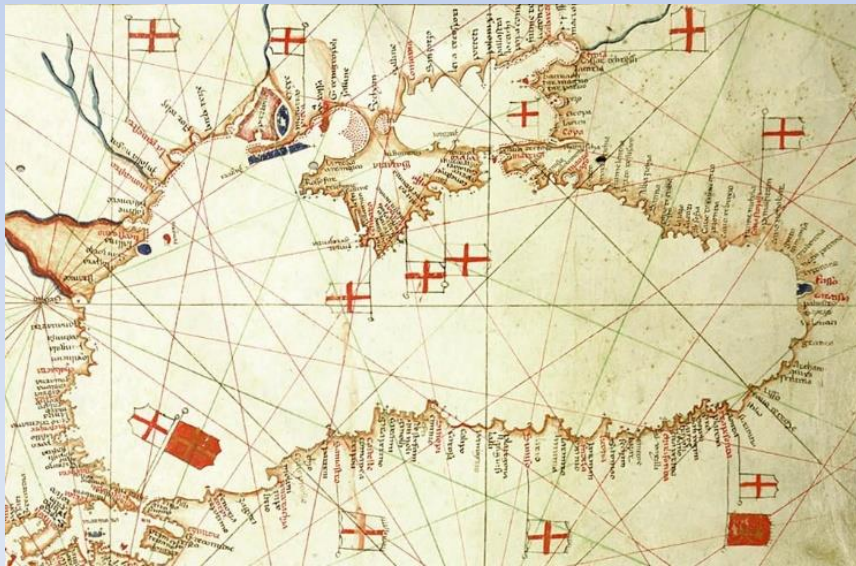
- **В 860. р. відбувся великий похід на Царгород під проводом київських князів Аскольда та Дира**
- **Аскольд і Дир змусили Візантію домовитися про торговельну угоду що дозволило варягам вільного та відкритого торгового доступу до Константинополяб не віддаючи данину.**

**Аскольд і Дирська фльота у
Царгороді 860 р.**

Доба Візантійської Імперії і торгівці з Венеції [Venice] та Генои [Genoa]

Карта Альберто ді Канепа
[1489 р] що позначає
Геноянські і Венеціанські
торговельні пости навколо
Чорного моря

Венеціанська галера ~1400 р.

Caravel- Корабель

- У період з 1200 - 1600 рр. Венеція та Генуя жорстоко змагалися за контроль торгових шляхів у Середземному та Чорному морях.
- Каравелі були основними комерційними торговими суднами з 1300-1600 рр. Їх використовувалися венеціанцями [Venetians] та геноенами [Genoans] в Чорному морі для торгівлі між Чорним і Середземним морем.
- Для експедиції Колумба в 1492 р., Каравелі були вибрані з двох суден, що супроводжували подорож до Америки.

саме слово "корабель", має своє походження в італійському слову "каравель"

Каффа, Крим: де почалася "Чорна смерть" 1346р

- Під час монгольської облоги Генуезької фортеці в Каффі (нині Феодосія) в 1346 році, вони передавали **чуму [plague]** населенню. Деякі з генуанців змогли втекти і вирушили в Константинополь, Сицилію і, нарешті до Генуї.
- Вони розповсюджали смертельного захворювання по всій Європі. **За короткий 5-річний період, 1347-52, загинуло близько 25% населення Європи.**

Османська імперія

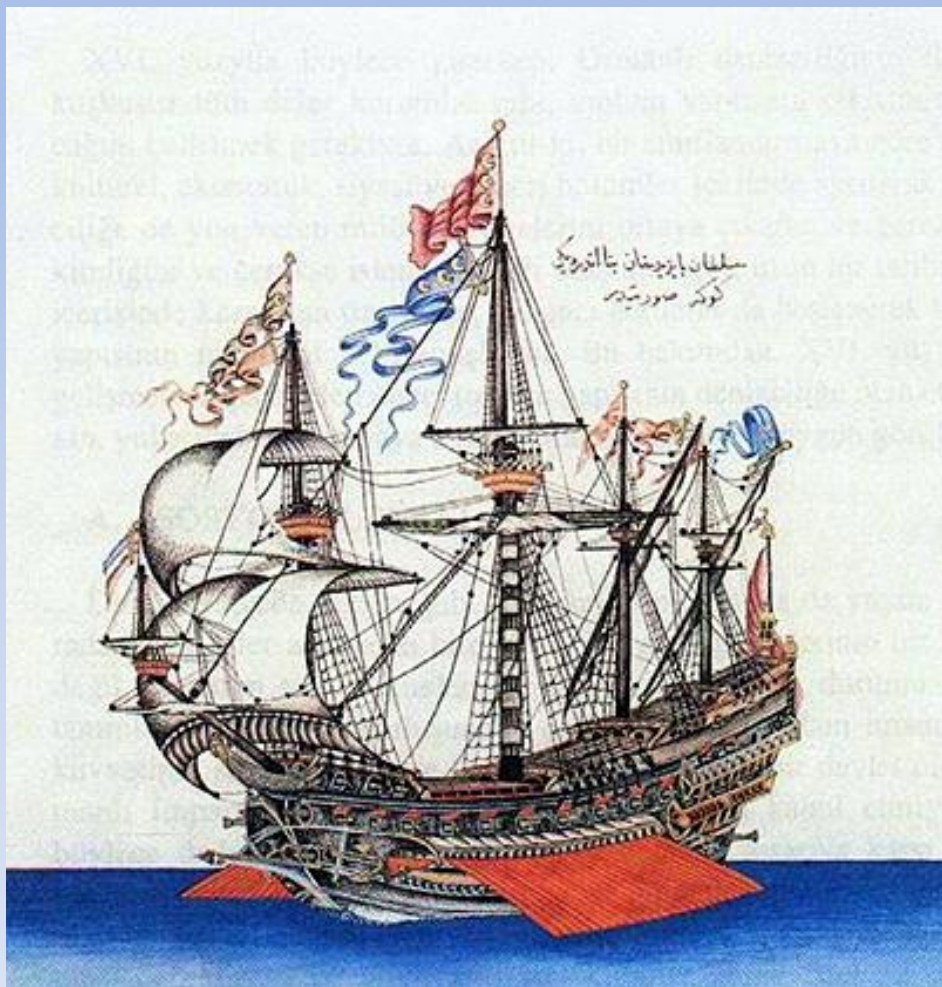
Османські фортеці, Чорне море 1737

Османська імперія 1672

Османські галери [Galley]

- Галера - це військовий корабель з веслами
- Венеціанські, генуанські та османські галери мали весла і вітрила
- Раби [slaves] веслували галерами
- більшість галерних рабів захопили монголи та татари на українських, болгарських, румунських і молдовських територіях.
- Рабів продавалися на ринках Криму [Кафа і Судак] та транспортувалися на венеціанських та генуанських каравелів до Константинополя та Єгипту.

Доба Козацьких Походів 1492-1790

Перша знята козацька плавба 1492

Неповна хронологія Козацьких походів проти Османів і Татарів

- 1493 р. – козаки штурмом взяли і зруйнували фортецю **Очаків**;
- 1504 р. – козацький флот повторив **облогу Тавані**;
- 1516 р. – козаки блокували з моря фортецю **Акерман (Білгород)**;
- 1523 р. – флотилія запорожців діяла під Очаковом;
- 1527-28 р. – флотилія козацьких чайок, запорожці штурмували **Очаків**;
- 1538 -1556р. – запорожці громили відбудований турками **Очаків**;
- 1557 -1561р. – князь **Дмитро “Байда “ Вишневецький** з козаками продовжував нападати на турецькі фортеці в Північному Причорномор’ї, **Акермана (Білгорода); Перекоп; Азов і Керч; Кафа; Очаків**
- 1575 р. – козаки штурмом оволоділи фортецею **Трапезунд**, розгромили морські пірси і передмістя **Стамбула**, оволоділи фортецями Кілією, Сілістрою, **Синопом**. Запорожці на чолі з гетьманом Ружинським здійснили морський похід **на Крим**
- **1595 р. – похід на Синоп**;
- 1602 р. – 30 козацьких чайок двічі розгромили турецький флот на підступах до **фортеці Білгород**, оволоділи кількома турецькими галерами
- 1606-14 р. – флотилії запорозьких чайок на чолі з Петром **Сагайдачним** штурмували фортецю Кілію, Анкерман, захопили в морі 10 турецьких галер, взяли фортецю Варну і знищили увесь флот у гавані. Того ж року оволоділи **Кафою; Синопом**
- 1615 р. – на 80 чайках козаки підійшли до **Стамбула**
1616 р. – П. Сагайдачний повів своє військо до Кафи, спалив її, визволив велику кількість українських бранців, підготовлених для продажу;
- 1617 р. – Дмитро Барабаш повів козаків до **Стамбула**. Здобувши в морі перемогу над оттоманською флотилією
- 1620 р. – козаки на 150 човнах спустошили **все узбережжя Чорного моря, пограбували й цілковито спалили Варну;**
- 1620-1631р. що-річні морські походи
- **1632 р. – запорожці і донці взяли Синоп;**
- 1633-1648 - що-річні морські походи
- **1660-1680 Походи Гетьмана Івана Сірка**
- 1775 р. – після зруйнування Запорозької Січі Росія продовжувала використовувати запорозьких мореплавців - брали участь у взятті турецьких твердинь– **Очакова, Кінбурна, Хаджибея, Березань;**
- 1787–1792 рр. – (російсько-турецька війна) – участь запорожців у морських битвах під час війни.
- **У 1788 р. Флотилія Чорноморських Козаків, під керівництвом Джона Павла Джонса знищила Османську флоту в Очакові, у "Боротьбі Дніпрового Лиману”**

Першу записану козацьку морську атаку на Османську фортецю Очаків у гирлі Дніпрового лимана 1493 року

Османська фортеця Очаків

Щоразу козакі припливли до відкритого Чорного моря з Запоріжжя, перше вони мусіли пройти через охоронювану фортецю і кораблі Османського військово-морського флоту.

Дніпровий Лиман [Estuary]

Гетьман Сагайдачний

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ

Своє прізвисько Сагайдачний отримав від слова «сагайдак» (колчан для стріл), бо вмів добре стріляти з лука. Очолював походи запорожців на турецьку фортецю Варну (1605), на Кафу (1606), в Росію (1617), в Туреччину (1621), під час яких здобув славу полководця

Гетьман Сагайдачний розумів принципи Навігації

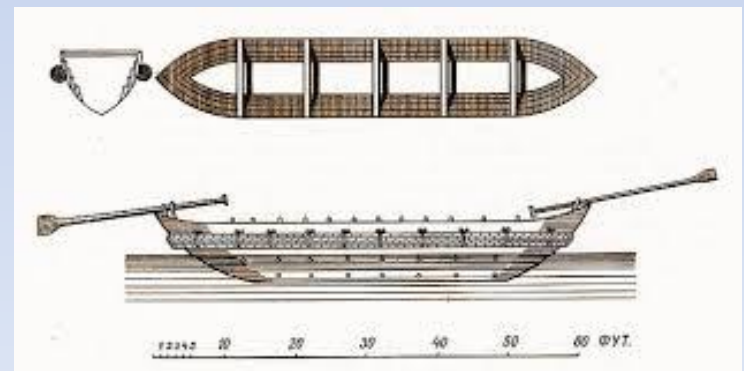
- Оскільки Сагайдачний він отримав освіту в **математиці та астрономії в Острійській Академії**, він зміг використати всі інструменти навігації, доступні для мореплавців цієї епохи.
- **В результаті, він був найбільшим українським військовим і морським командиром.**

Мирон "Ґума" Гуменецький, пластун Чорноморець з Львова будую козацькі чайки і пливе по Чорному Морі"

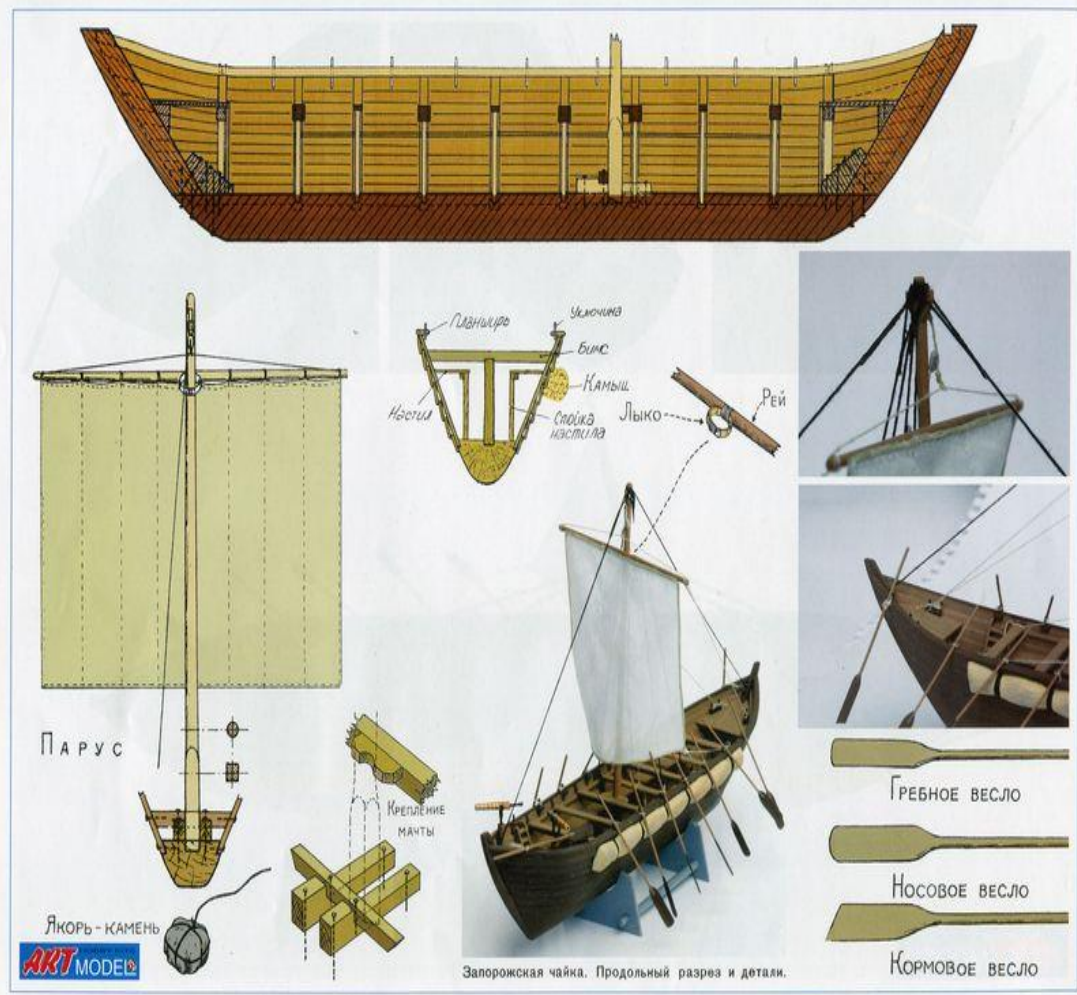
"Ґуми" перша чайка

Оригінальні козацькі чайки 1600р

Козацька Чайка

Гетьман Сагайдачний

фортеця Каффа (Феодосія)

- Сагайдачний був обраний кошовим отаманом в 1605 році запорізького козацтва.
- Під його керівництвом брали участь у кампаніях проти кримських татар та турків. Фльота козаків захопив турецьку фортецю Варна, і спалили і знищили потужний турецьку флоту (10 000 човнів).
- Він відомий своїми морськими походами на Крим і Туреччину, а в 1616 році захопив **Каффу** (Феодосія) на Кримський півострів, **найбільший центр рабовласницької торгівлі**. Він звільнив від рабства багатьох християнських чоловіків, жінок і дітей

Козацька фльота чайок у боротьбі з османським галерами лід Каффею 1616р

Іван Сірко: визначний морський командир

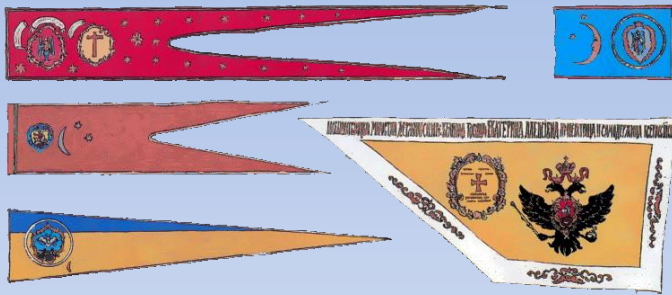
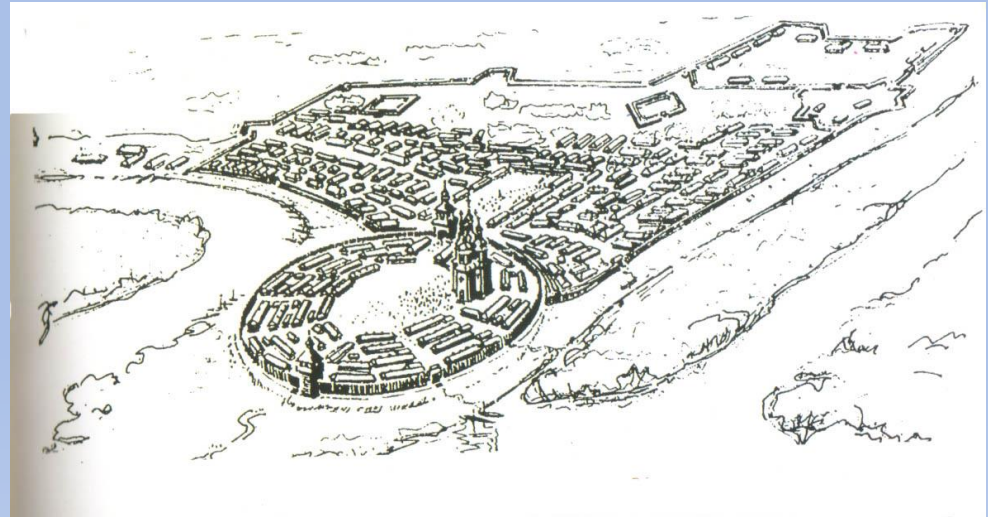
Іван Сірко

- Брав участь у війнах Б. Хмельницького але найбільше й успішно воював проти татар і османів.
- **У 1660–1680 роках дванадцять разів його обирали кошовим отаманом.**
- Сірко виходив переможцем з десятків анти-османських походів.
- Досить сказати, що у боротьбі проти агресії Османської імперії **Сірко провів понад 55 успішних походів і жодного не програв.**
- На узбережжях Чорного моря та Криму не раз брали Очаків, Білгород-Дністровський, Ізмаїл, Кілію, Тягиню, Бендери, Арабат, Перекоп, навіть Ясси; татарські матері лякали дітей ім'ям Сірка.
- За боротьбу проти османів і татар — герой народних переказів і дум

Зруйнування Запорізької Січі 1775

План Нової Січі, яку було
зруйновано 1775 року

Прапори Чорноморських Козаків

- Після розгрому гетьмана Мазепи в Полтавській битві в 1709 р. Цар Петро Великий взяв на себе більший контроль над запорізькими козаками і призначив своїх гетьманів.
- У 1775 році імператриця Катерина II проголосила, що Січ буде знищений. Одна частина Козаків мігрувала до Дунаю (опера "Запорожець за Дунаєм"), інша до Дону і Кубані.
- Решта козаків, які воювали під імперським російським прапором, перетворилися на "**Чорноморський козаки**" - еквівалент сучасних **морських піхотинців [marines]** - воюючи як на суші, так і на морі.

Контрадмірал Павло Іванович Джонс [Rear Admiral John Paul Jones]: виграв морський бій Дніпрового Лимана за допомогою Чорноморських Козаків [липень 1788]

66-гарматний фрегат “Володимир”

Rear Admiral John Paul Jones

- Павло Іванович Джонс боровся з Османською імперією від імені Катерини Великої - **як контрдермінал** - і допоміг Росії зберегти контроль над Кримом.
- Він був командиром 66-гарматного фрегата, який був його **флагманом [flagship]** "Володимир".
- Вона носила всього 24 гармати, тому що її осадка [draft- keel length] становила 25 футів [8m], перевищуючи середню глибину лиману, яка становила близько 20 футів [6m].

Визвольні Змагання

Військово-морська Державна Флота України

1917-1924

Перша Незалежна Україна мала військово-морські сили.

29 квітня 1918 року піднято Прапори України і проголошено Чорноморський флот УНР.

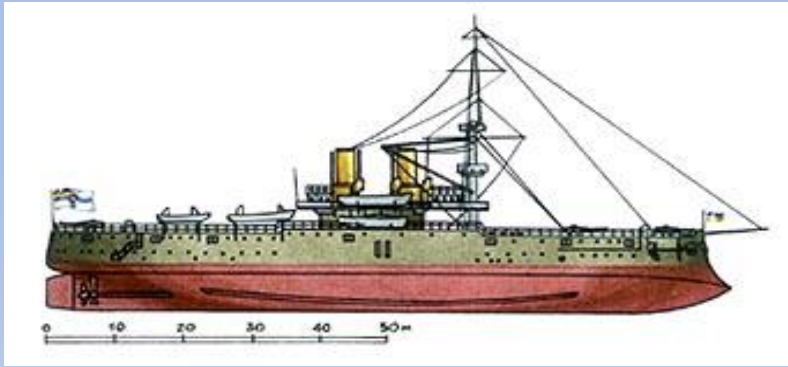
Канонерський човен «Запорожець»

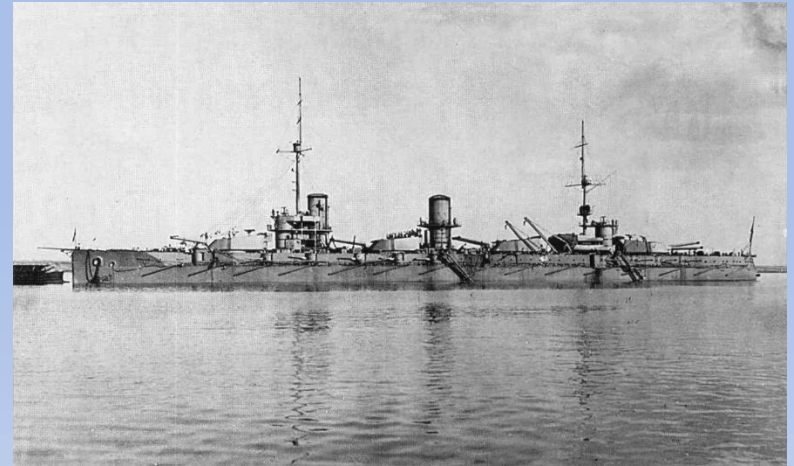
Художник - Богдан Пірґач

Воєнні кораблі Чорноморської флоти УНР 1917-1920 рр

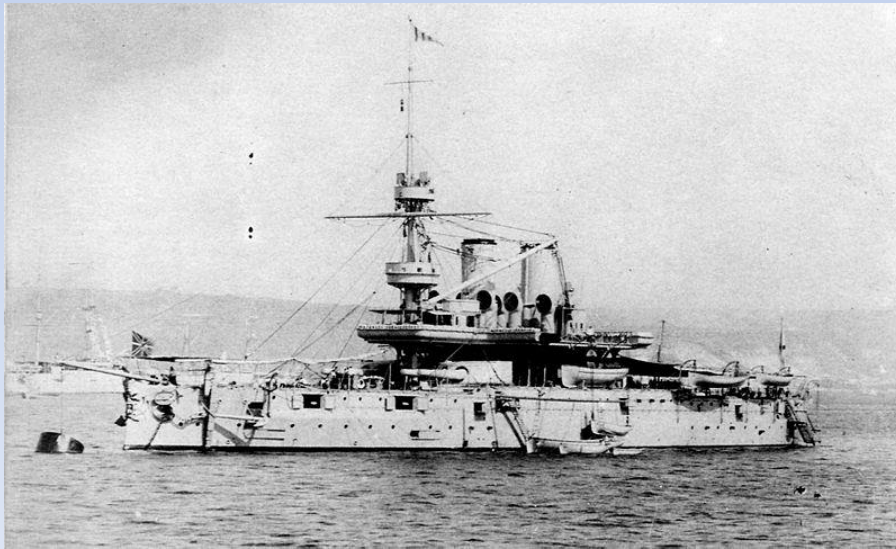
Брононець [battleship] "Воля"

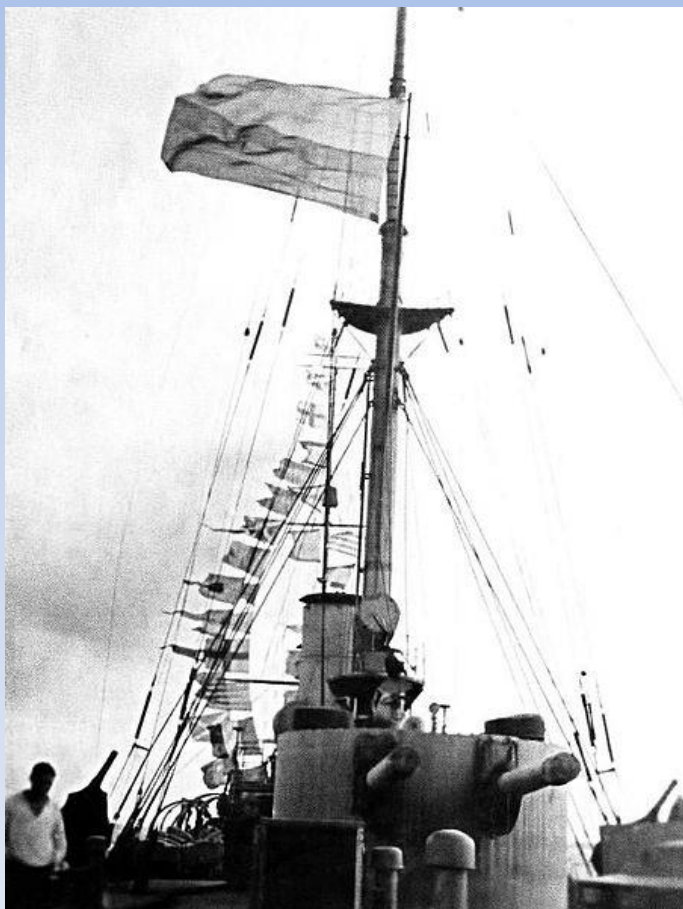
‘Лінкор’ [лінійний корабель] "Юрій Побідоносець" [St. George] 1918

Крейсер Паміат Меркурія 1917 р

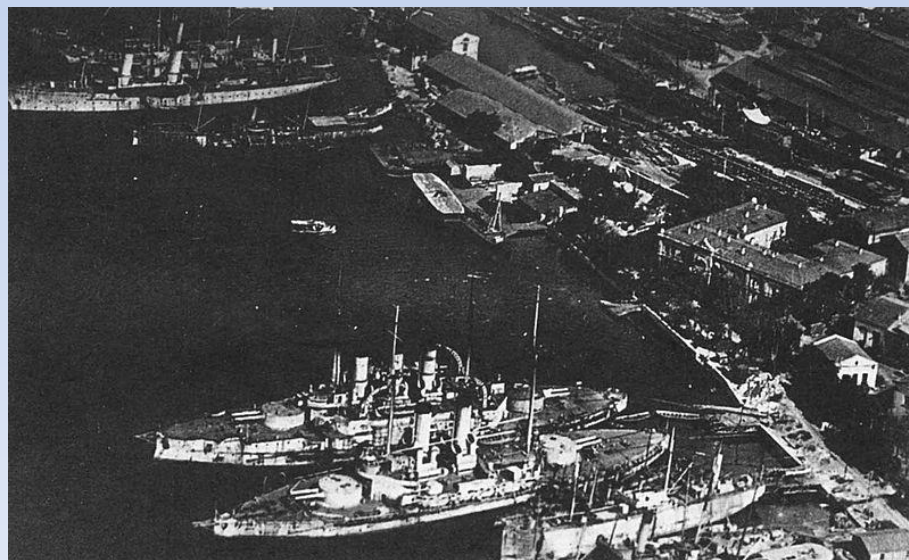

Підняття українського прапора на броненосці "Воля" (жовтень 1917)

КонтрАдмірал В.Клочковський активно підтримує українізацію бойового складу підводних човнів. **12 жовтня, 1917** на всіх кораблях і установах флоту, в тому числі і на всіх підводних човнах, на один день було піднято національні українські прапори та стеньгові сигнали «Хай живе вільна Україна»

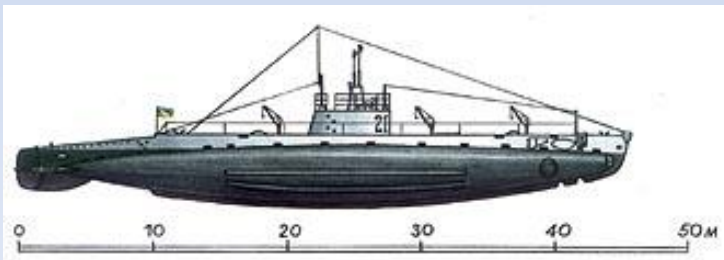
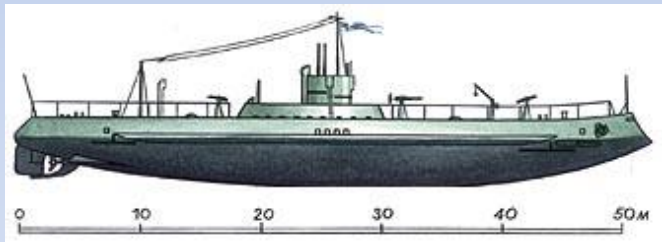
Українська Чорноморська Фльота в Севастополі [Квітень 1918]

Підводні човни УНР: Контр-адмірал Вячеслав Клочковський

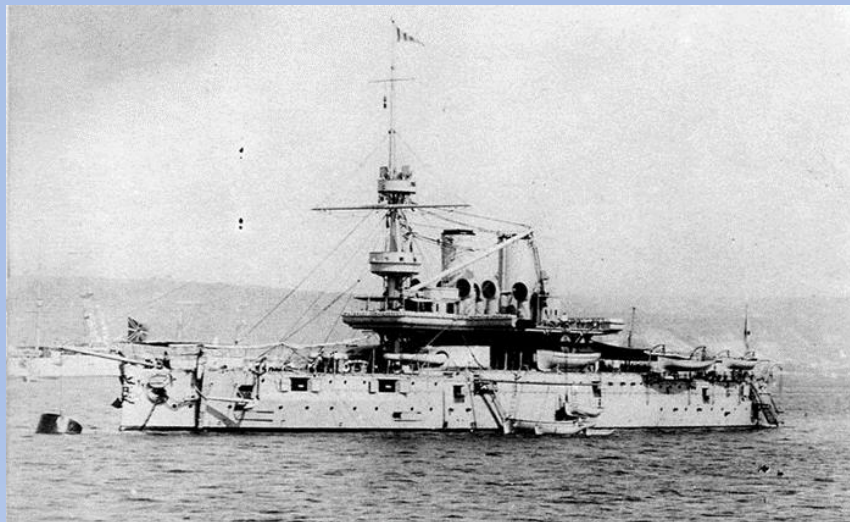

- в 1907 році Клочковський направляється на Чорноморський флот командиром підводного човна «Пескарь».
- В 1910 році — начальник дивізіону підводних човнів у Чорному морі.
- 18 липня 1917 року наказом по армії і флоту йому присвоєно військове звання контр-адмірал.
- Тим часом все потужнішим стає рух за створення флоту української держави. Моряки-українці активно вимагають від Центральної Ради реальних дій по українізації Чорноморського флоту та створенню Українського військового флоту.
- В.Клочковський активно підтримує українізацію бойового складу підводних човнів. 12 жовтня, 1917 на всіх кораблях і установах флоту, в тому числі і на всіх підводних човнах, на один день було піднято національні українські прапори та стеньгові сигнали «Хай живе вільна Україна»
- в уряді Симона Петлюри Контр-адмірал Клочковський числився командувачем флоту до середини 1919 року.

**День Моря: - Піднесення
державного прапору Української
Народної Республіки (УНР)
29 квітня, 1918 р.**

флагманський [admiral's flagship] корабель
Чорноморської фльоти, лінійний корабель
«Юрій Побідоносець»

- 22 квітня 1918 р., зусиллями моряків-українців було видано **прокламацію Центрофлоту**, в якій зазначалося про приналежність чорноморського флоту до УНР. Тоді ж по радіо було оголошено наказ адмірала Сабліна: **„Всі кораблі, портове майно і укріплення, які розташовані на узбережжі, є власністю Української Народної Республіки. Тому скрізь де треба, наказую підняти український прапор“**.
- 29 квітня 1918 р. в 16:00, адмірал Саблін, який незадовго до цього погодився обняти посаду командувача, врахувавши настрої української більшості команд, **офіційно оголосив весь чорноморський флот флотом УНР, та урочисто підняв українського прапора**
- В год. 16. флагманський корабель Чорноморської фльоти, **лінійний корабель «Георгій Побідоносець»** з наказу командуючого фльотою підніс сигнал: «Фльоті підняти український прапор!».

Сучасні Військово-Морські Сили Збройних Сил України

- Українська незалежність 24.VII 1991 р. Чорноморський флот під контролем Росії
- 1 січня 1992 р газета "**Вимпел Чорноморського флоту**" під редакцією капітана-лейтенанта Миколи Гука) видала військову присягу та гімн України українською мовою
- 3 січня 1992 року Україна розпочала практичне формування своїх національних збройних сил.
- 1 серпня 1992 року, Чорноморського флота офіційно заснована наказом Президента України Леоніда Кравчука.
- Лише в 1997 році судна та обладнання Чорноморського флоту були офіційно розділені між двома країнами.

Сучасна Українська Чорноморська фльота

фрегат "Гетьман Сагайдачний"

Стан Військово-морської фльоти

- Військово-морська фльота тепер числить 6500 чоловік. До 2014 р. Російської анексія Криму на службу українському флоту становила 15707 осіб.
- Станом на 24 березня 2014 року всі більші кораблі, крім одного (фрегат "Гетьман Сагайдачний" ВМС України) був захоплений флотом Росії
- Росія вирішила не повертати корвети 'Тернопіль' та 'Луцьк', обидва з яких є одними з найновіших кораблів українського флоту.

Сучасна Українська Чорноморська фльота

Center For International Maritime Security @CIMSEC [CIMSEC](https://www.cimsec.org/) [CIGeography.blogspot.com](https://www.cimsec.org/blogspot.com) @CIGeography [CIGeography](https://www.cimsec.org/)

RUSSIAN BLACK SEA FLEET

Sources: IHS Jane's

Cruisers

Slava class

Kara class

Frigates

Grisha class

Krivak class

Submarines

Kilo class

Destroyers

Kashin class

Minesweepers

Natya class

Sonya class

Gorya class

Corvettes/Missile boats

Matka class

Dergach class

Tarantul class

Nanuchka class

Amphibious

Ropucha class

Alligator class

UKRAINIAN NAVY

Frigates

Krivak class

Grisha class

Submarines

Foxtrot class

Minesweepers

Yevgenya class

Natya class

Sonya class

Corvettes/Missile boats

Tarantul class

Matka class

Amphibious

Ropucha class

Pauk class

Polnochny class